

О. О. Голубченко, І. С. Зігунова

*Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка*

ЗНАЧЕННЯ СПОРТИВНИХ ІВЕНТІВ У РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ

У роботі визначено роль спортивних івентів для розвитку туристичних дестинацій. Наведено приклади успішного розвитку туризму в регіонах світу та в Україні за допомогою спортивних подій. Охарактеризовані чинники, які сприяють розвитку туризму засобами спортивних івентів.

Ключові слова: спортивний івент, туристична дестинація, чинники розвитку.

The paper defines the role of sports events in the development of tourist destinations. Examples of successful development of tourism in the regions of the world and in Ukraine with the help of sporting events are given. The factors that contribute to the development of tourism through sports events are characterized.

Keywords: sports event, tourist destination, development factors.

Спортивні івенти відіграють значну роль у розвитку туристичних дестинацій. Вони не лише залучають велику кількість відвідувачів, але й мають потенціал значно впливати на економічний та соціальний добробут місцевостей, де вони проводяться. Цей вплив поширюється на різні аспекти – від безпосереднього збільшення доходу від туризму до довготривалих змін у сприйнятті регіону як привабливої дестинації.

Мета роботи – розкрити значення спортивних івентів у розвитку туристичних дестинацій.

Основною мотивацією в івент-туризмі є відвідування певної події. Івентивний туризм дуже різноманітний, який включає в себе заходи культурного, музичного, спортивного, етнографічного характеру та інших [5]. Спортивні події відносяться до спеціальних івентів. У сучасному світі спортивні івенти впливають на формування туристських потоків до місць їх проведення. Масштабні міжнародні спортивні заходи формують імідж території, сприяють її привабливості [1].

Найбільшими подіями такого типу, як спортивні івенти, є літні Олімпійські ігри та чемпіонати світу. Однак менші міжнародні спортивні події можуть мати подібний вплив у меншому масштабі, часто з меншим фінансовим ризиком. Наприклад, Чемпіонат світу зі спортивного орієнтування 2021 року в Шотландії залучив 6000 відвідувачів із додатковими витратами понад 9 мільйонів фунтів.

Основними чинниками, що впливають на розвиток туристичних дестинацій через спортивні івенти, є маркетингова атрактивність івентів, економічний вплив, соціально-культурні аспекти, інфраструктурні зміни та екологічний вплив.

Маркетингова атрактивність спортивних івентів є ключовим фактором, що визначає їхню здатність залучати туристів. Важливим елементом тут є брендування івенту, яке включає в себе розробку унікального та привабливого образу, що відображає особливості самого заходу та регіону, де він проводиться. Ефективні маркетингові стратегії та активна рекламна кампанія дозволяють не лише збільшити відвідуваність самого івенту, але й підвищити загальну привабливість дестинації. Це може включати в себе використання цифрових медіа, соціальних мереж, а також традиційних рекламних платформ для залучення потенційних туристів.

Використання спортивних івентів сприяє значному підвищенню впізнаваності території, формує бренд країни, сприяє туристичному розвитку держави в цілому. Економічний вплив спортивних івентів на туристичні дестинації також може бути значним. Відвідувачі, які приїждять на подібні заходи, здійснюють прямі фінансові вкладення в місцеву економіку через витрати на проживання, харчування, транспорт та інші послуги. Лідерами у використанні спортивних івентів для розвитку туристичної галузі є США, Італія, Франція, Південна Корея та Велика Британія.

На жаль, український івент-маркетинг розвивається значно повільніше, ніж світовий [3]. Проте деякі заходи організовуються на території нашої держави. Наприклад, проведення футбольного чемпіонату «Євро – 2012» в Україні значно покращив імідж держави на світовому туристичному ринку.

Розвиток спортивних івентів в Україні загальмували світова пандемія COVID – 2019 та тривалий військовий стан. Наприклад, статистика змін проведення івент-заходів в Україні за 2022 рік свідчить, що 48% заходів було відмінено, 8% – перенесено в онлайн формат, 44% – перенесено на іншу дату.

Розвиток та модернізація інфраструктури – ще один важливий економічний ефект, пов'язаний із проведенням спортивних івентів. З метою забезпечення успішного проведення заходів та комфортного перебування відвідувачів, часто здійснюється оновлення транспортної інфраструктури, розбудова готельних комплексів, ресторанів та інших об'єктів обслуговування. Це не лише підвищує якість послуг, які надаються туристам, але й сприяє загальному розвитку регіону, підвищуючи його конкурентоспроможність як туристичної дестинації.

Наприклад, проведення футбольного чемпіонату «Євро – 2012» в Україні спонукало до зведення нових готелів, ресторанів, вдосконалення транспортної інфраструктури, зокрема – будівництво нового терміналу «D» в аеропорту Бориспіль, який було відкрито 28 травня 2012 року [2]. Організатори XXXIII Літніх Олімпійських ігор 2024 року, які відбудуться в Парижі також вдосконалюють туристичну і загальноміську інфраструктуру міста, покращуючи його привібливість [4].

Крім того, івенти сприяють створенню робочих місць та збільшенню доходів бізнесів, що обслуговують івент-заходи.

Важливим аспектом є також довгостроковий економічний ефект, пов'язаний із зростанням репутації дестинації як привабливого місця для відпочинку та бізнесу. Це може призвести до збільшення інвестицій у регіон, розвитку інфраструктури та зростанню туристичного потоку в майбутньому.

Соціально-культурний вплив спортивних івентів також є важливим. Спортивні заходи сприяють зміцненню нації, самоідентичності населення, створюючи відчуття гордості та єдності серед місцевих жителів. Це також гарна можливість для демонстрації культурних традицій і особливостей регіону, що допомагає зберегти та популяризувати місцеву культурну спадщину. Додатково, спортивні івенти сприяють культурному обміну між жителями та відвідувачами, покращуючи міжкультурне розуміння та співпрацю. Такий обмін може мати позитивний вплив на соціальну співпрацю та міжнародне сприйняття регіону [1; 5].

Висновки. Спортивні івенти відіграють важливе значення для розвитку туристичних дестинацій. Успішний розвиток туризму на основі проведення спортивних заходів демонструють різні регіони світу. Досвід зарубіжних країн у цій сфері є корисним для України. Його необхідно впроваджувати для розвитку туризму в повоєнний період, враховуючи також інші сприятливі чинники.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондар А., Петренко І., Дундун Чень. Організація спортивних івентів в сучасних умовах. *«Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова». Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2024. №1(173). С. 14 – 18. URL: <https://spppc.com.ua/index.php/journal/article/view/1620>.
2. Бориспіль (аеропорт). URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/ Бориспіль_\(аеропорт\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Бориспіль_(аеропорт))
3. Гончарук Н., Бачинська О. Сучасний стан та перспективи розвитку event-туризму в Україні. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/25681/2/FMZKP_2018v2_Goncharuk_N-Modern_state_and_development_12-14.pdf
4. Літні Олімпійські ігри 2024. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Літні_Олімпійські_ігри_2024
5. Ткаченко Т., Дупляк Т., Забалдіна Ю. Івент-індустрія та туризм у світовій економіці. URL: <http://visnik.knute.edu.ua/files/2020/04/06.p>